

20/07/2021

חוזר מפמ"ר אמנות חזותית תשפ"ב

מורים.ות לאמנות חזותית יקרים.ות שלום רב,

בשנה הקודמת ידענו מערבולת אפוקליפטית וסחרור של הבלתי נודע, אך במהלך תקופה קשה זו לא הרפינו לרגע את האחיזה המשותפת זה בזה, שתמכה בכולנו. ידענו ללמוד וליצור ידע חדש עבור תלמידינו, לשאול, לשתף ולספק תשובות בתוך הקהילה המיוחדת של מורים ומורות שיצרנו. לעיתים היו רגעים של מתח ולחץ, אבל לצדם גם הרבה רגעים של חסד ונחמה.

שנת תשפ"ב נושאת בכנפיה תקווה לחזרה לשגרה, גם אם עדיין בצל חששות מהמגיפה. גם השנה נמשיך לצמוח ולהתפתח: נקבל לשורותינו מורים ומורות חדשים.ות ומוכשרות.ים, נצעד קדימה בפיתוח המקצועי, בקהילות המורים.ות, בהתחדשות של תכניות הלימודים בתיכון ובחטיבת הביניים ועוד ועוד.

מקוות לפגוש אתכם. בכנסים וימי עיון, השתלמויות ותערוכות, תחרויות וביקורים בבתי הספר, במרחב הדיגיטלי ובמרחבים הפיזיים היפים שיש לנו – טבע, מוזיאון, כיתה, פסג"ה, או כל מקום אחר שבו ניפגש.

בשם כל צוות הפיקוח על האמנות החזותית באגף אמנויות,

מאחלות שנה נהדרת, פוריה ויציבה,

ד"ר סיגל ברקאי

מפמ"ר אמנות חזותית

אגף א' אמנויות- המזכירות הפדגוגית

העתקים:

ד"ר מירי שליסל - יו"ר המזכירות הפדגוגית

הגב' דליה פניג - סגנית יו"ר המזכירות הפדגוגית ומנהלת אגף א' לפיתוח פדגוגי

הגב' מיקי בנאי - מנהל אגף א' אמנויות

מר דוד גל - מנהל אגף הבחינות

מנהלי המחוזות

דבר המזכירות הפדגוגית ואגף אמנויות

להלן מספר נושאים מרכזיים במסגרת התפיסה הפדגוגית שהמשרד מוביל.

למידה עצמאית ולמידת עמיתים

למידה עצמאית מתרחשת כאשר התלמידים מתכננים ומנהלים את הלמידה, מגיעים לתוצר ושותפים להערכה. למידה שיתופית מתרחשת כאשר התלמידים מתנסים בלמידה בצוות מתכנן, יוזם ומבצע.

תקופת הקורונה אילצה אותנו לכוון את התלמידים ללמידה עצמאית יותר. עלינו לראות בכך הזדמנות חשובה תוך קידום ופיתוח אסטרטגיות המזמנות למידה עצמאית גם אחרי הקורונה.

שבעת העקרונות מקדמי הלמידה העצמאית הם: הגברת המוטיבציה; מודעות והכוונה עצמית; ידע והתנסות קודמים; ביצוע הבנה; הקשר רלוונטי ואותנטי; דיאלוג; משוב.

מתוך [המאמר](#) – "ממורה למנחה למידה: הדרך שלכם לפתח לומד עצמאי" (נצחיה פלג, 2020)

למידה מבוססת רעיונות גדולים

רעיונות גדולים מנוסחים לרוב כמשפטי טענה קצרים הנובעים מהבנת התוכן הנלמד, אך משמעותיים גם מעבר להם, רלוונטיים לעולמם של הלומדים ומעוררי עניין. רעיונות גדולים הם היגדים או הבנות מרכזיות שתלמידים אמורים לרכוש ביחידת הוראה. בחירה של רעיון גדול על ידי המורה נעשית מתוך חשיבה מעמיקה למה חשוב ללמד וללמוד נושא מסוים? מהי הרלוונטיות של הנושא? למידה מבוססת שאלות או רעיונות גדולים תחזק את ההבנה ותשכלל את מיומנות החשיבה הפרשנית.

לפרקטיקות הוראה מגוונות להוראה איכותית ראו [המרחב הפדגוגי](#).

למידה בינתחומית

למידה המבקשת לחבר בעזרת מיומנויות, בין תחומי דעת שונים ולהבין את תרומתן של הדיסציפלינות השונות להבנה מורכבת. "המשמעות של למידה בינתחומית היא שילוב ושזירה של רעיונות ודרכי חשיבה ממספר תחומי דעת שונים במטרה להבין נושא-על המצריך אינטגרציית ידע ממספר תחומים. תחומי הדעת המקיימים ביניהם קשרי גומלין מסייעים להבנה עמוקה יותר את הנלמד, מאפשרים חשיבה גמישה יותר, מדגישים את הרלוונטיות של הנלמד ומגבירים מוטיבציה. ניתן להתייחס ללמידה בינתחומית כאל "השלם הוא גדול יותר מסכום חלקיו".

מתוך המאמר: "[פעילות למידה בינתחומית במערכת החינוך](#)".

ישנה חשיבות עצומה בחשיפת התלמידים לתחומים שונים, נושאים ומושגים בתחומי דעת אחרים אלה משלימים ומרחיבים את גופי הידע ואת המיומנויות הנלמדות.

דבר אגף אמנויות

התכנית השש שנתית למעורבות חברתית

במסגרת המהלכים המשמעותיים לקידום לימודי האמנויות במערכת "אמנויות סביב השעון" בחינוך הפורמלי ובתכניות המשלימות לכל שכבות הגיל, מהקדם יסודי ועד לחטיבות העליונות, אגף אמנויות בשיתוף מנהל חברה ונוער ואגפי הגיל במנהל הפדגוגי, חברו יחד לחשיבה ולאיגום תכניות הלמידה והעשייה האמנותית במסגרת התפתחות אישית, מעורבות חברתית והחינוך הערכי בבתי הספר.

בחט"ב תכנית החברתית **אמנויות מעצבות חברה** מקדמת לימודי אמנויות בדגש על פרויקטים חברתיים בלמידה סמסטריאלית ובחתך רב גילי.

בחטיבת הביניים באמנות תלמד התכנית "ארטיביזם ואמנות השתתפותית".

הנחת היסוד העומדת בבסיס האמנות ההשתתפותית היא שהאמנות והמרחב הציבורי מהווים מרחב להתנסות ולהתבוננות הן של היוצר והן של הקהל. קהל הצופים ביצירה הוא גם זה המשתתף באירוע האמנותי עצמו. באמצעות האמנות ההשתתפותית מפתחים יחידים וקבוצות ראייה ביקורתית על עצמם ועל סביבתם, ובעקבותיה יוצאים לפעולה אקטיביסטית שמטרתה שינוי חברתי.

בהתאמה למטרות העל של התכנית החברתית של אגף אמנויות תלמידי חטיבות הביניים ייזמו, יחקרו וייצרו עבודות אמנות שיתופיות המערבות קבוצות שונות – החל מקבוצות תלמידים בתוך בית הספר, דרך קהילת בית הספר הרחבה הכוללת תלמידים, מורים והורים ועבור ליציאה אל מחוץ לכותלי בית הספר לפעילויות עם גורמים וגופים שונים בקהילה וביישוב [קישור לתכנית באתר](#).

בחט"ע תיושם התכנית להתפתחות אישית ומעורבות חברתית, כאשר רכזי המעורבות והחינוך החברתי בשיתוף המורים והרכזים במגמות האמנויות בתחום המוזיקה, התאטרון, המחול, הקולנוע והמדיה והאמנות החזותית יעודדו פעילות במסגרת "המחויבות האישית" לבגרות, שתבטא בעשייה ויצירה אמנותית כתרומה לקהילה.

פיילוט תכנית לימודים באמנויות לתלמידי מב"ר ואתגר

תכנית לימודים באמנויות לתלמידי כיתות מב"ר ואתגר הלומדים בשכבת כיתות י' תאטרון, אמנות חזותית, קולנוע ומדיה. למידה והתנסות באמנויות כשפות רב ממדיות המקנות לתלמידים חווית למידה משמעותית, חשיבה יצירתית, אותנטיות ורלוונטיות. במסגרת התכנית התלמידים ילמדו 3 שעות שבועיות כאשר שעה אחת תוקדש ללמידה והקנייה רעיונית-תיאורטית-היסטורית של יוצרים ויצירות מתקופות וארצות שונות, בדגש על יצירות מופת מתולדות האמנות. שעתיים נוספות יילמדו במסגרת של סדנת האמנות המעשית. התלמידים ילמדו את ההיבטים התיאורטיים והמעשיים בתחומים: אמנות חזותית, קולנוע תאטרון, מוזיקה ומחול וכירו את המרכיבים והאמצעים שמהם נוצרות האמנויות השונות. הם ילמדו לחשוב, לחקור, להבין, לפרש ולבצע במסגרת סדנאית, ביצירה אישית ושיתופית, כזו שתעצים את התלמידים. ובמקביל תפתח ותחזק ערכים חברתיים, כגון אמפתיה ויכולות עבודה בצוות.

**** בשנת הלימודים תשפ"א קיימנו פיילוט מוצלח של התכנית. תערוכה מיצירות התלמידים הבינתחומיות שנוצרו בשנה זו תוצג במרכז החינוך של מוזיאון חיפה לאמנות במהלך שנת תשפ"ב.**

מצגות המפרטות את תכנית הלימודים:

["רעיונות גדולים" ובינתחומיות באומנויות – שילובים ללא גבולות](#)

[למידה בינתחומית באמנויות](#)

[אומנות חזותית בעידן החדשנות](#)

בתי ספר לאמנויות וכיתות ייחודיות

אגף אמנויות המופקד על תחומי האמנויות במערכת החינוך רואה לעצמו **חובה** להסדיר את ההכרה והתקצוב של בתי הספר לאמנויות וזאת באמצעות הבחנה בין **שלושה דגמים מובהקים הבנויים באופן היררכי מהרחבה להתמקדות ולמצוינות באמנויות**. ההסדרה חיונית למקבלי ההחלטות במשרד החינוך וברשויות, למנהלי בתי הספר, להורים ולתלמידים. התשתית המשותפת לשלושת הדגמים תהיה לימוד שטתי ורציף של האמנויות כחלק מתכנית הלימודים הבית ספרית, במרחבי לימוד מתאימים, לכל שכבות הגיל ולכלל התלמידים בבית הספר. ההבדלים בין הדגמים יהיו בכמות ובאיכות של שלוש תשומות יסוד בחינוך: תכניות הלימודים, משאבי אנוש, מתקנים ועזרי לימוד. קישור למסמך הסדרה:

[קישור למסמך](#) ההסדרה לבתי הספר לאמנויות

יעדי הפיקוח על האמנות החזותית

ביסודי – השנה יעלה לרשת "המרחב הפדגוגי אמנות חזותית" בכל שכבות הגיל וגם ביסודי. במרחב יהיה מאגר מתחדש ומתעדכן עם שפע תכניות לימודים, דגמי הוראה, שיעורים, מערכים ואתרים המספקים השראה להוראה וליצירה בכל שכבות בית הספר היסודי. במסגרת הפיתוח המקצועי, מערך "הכוורת" החדש מאפשר השתלמות עצמאית ובקצב אישי לכל מורי היסודי ובתשפ"א נכתבו מספר יחידות באמנות העומדות לרשותכם באתר הכוורת. יחידה בערבית תעלה בקרוב גם היא.

בחט"ב – השנה אנו מתחילים בכתיבתה של תכנית לימודים חדשה לחטיבת הביניים שתחליף את התכנית שנכתבה בשנת תש"ע (2010) "אמנות כתרבות חזותית". תכנית זו תנסה להביא למורים ולתלמידים בחטיבות הביניים את חידושים ורלוונטיות ולהוות משענת יציבה להוראה בשכבת גיל זו, לעורר השראה ולקדם ידע חדש ומרגש באמצעות למידה עצמאית המשולבת במגוון אסטרטגיות חינוך והוראת אמנות אחרות. ישיבת ועדת הכתיבה התקיימה בחודש יולי 2021 ובמהלך השנה יהיו מפגשים נוספים. מתוך רצון לשתף את השטח מהיום הראשון בכתיבת התכנית הוזמנו לשיבה הראשונה מורים ומורות שהתנדבו להוסיף מהידע ותובנות שלהן. לחברי הועדה, שגם הם מורים ואמנים מנוסים וותיקים בתיכון ובאקדמיה. מורים ומורות המעוניינים לתרום או להיות נוכחים בישיבות אלו בהתנדבות מוזמנים לכתוב אלי למייל sigalba@education.gov.il ולצרף את פרטיהם. – מייל וטלפון, כדי שאוכל להזמין אתכם לשיבות הבאות.

בשנת תשפ"א פותחו מספר יחידות הוראה בינתחומיות המשלבות בין אמנות לתחומי הדעת הנלמדים בכיתות ז'-ט'. בקרוב נוכל לאשר, להטמיע ולהכשיר את המורים לשימוש ביחידות אלה. כולנו תקווה שכמורים לאמנות תקדמו את הידע הזה בתוך בתי הספר שלכם.

גם בחטיבת הביניים ישמש המרחב הפדגוגי החדש בסיס לפיתוח חומרי הוראה מגוונים, על פי נושאי חתך ו"רעיונות גדולים" המתאימים לגיל ולתכני הלימוד. תכנית הגמישות הפדגוגית לבתי הספר מזמנת לכם אפשרויות רבות ללמד על פי דרככם ולחנך את התלמידים כלומדים עצמאיים באמנות בהשראת חומרי הוראה מגוונים העומדים לרשותכם במרחב.

הקול הקורא לשעות תוספתיות באמנות בחטיבת הביניים יוקדש השנה לתכניות לימוד בינתחומיות. אנו תקווה שהמנהלים הגישו את בתי הספר לקול קורא זה. קבוצת בתי הספר שיוזכו בתוספת השעות לאמנות תעבוד בהדרכתן ובהנחיתן הצמודה של מדריכות הפיקוח על האמנות ואגף אמנויות.

בחט"ע - נחזור השנה לשגרת ההוראה, כאשר מבחן הבגרות יהיה חיצוני בנושא מורחב / או פנימי - אם יהיה הרחבה שניה בנוסף להרחבה מדעית. המיקוד לשנת תשפ"ב כבר מפורסם במרחב הפדגוגי.

השנה אנו מתחילים בכתיבתה של תכנית לימודים חדשה לחטיבה העליונה שתישען על חלקים מוצלחים מהתכנית הקודמת ותוסיף להם חלקים חדשים ומעודכנים לזמן ולמקום. ישיבת ועדת הכתיבה התקיימה בחודש יולי 2021 ובמהלך השנה יהיו מפגשים נוספים. מתוך רצון לשתף את השטח מהיום הראשון בכתיבת התכנית הוזמנו לשיבה הראשונה כ-10 מורים ומורות שהתנדבו להוסיף מהידע ותובנות שלהן. לחברי הועדה, שגם הם מורים ואמנים מנוסים וותיקים בתיכון ובאקדמיה. מורים ומורות המעוניינים להיות נוכחים בישיבות אלו בהתנדבות מוזמנים לכתוב אלי למייל sigalba@educaton.gov.il ולצרף את פרטיהם – מייל וטלפון, כדי שאוכל להזמין אתכם לשיבות הבאות.

תקצוב מגמות האמנות החזותית 4013

לימודי האמנות החזותית נכללים במסגרת "מגמות מדעיות-עיוניות". "מגמת אמנות חזותית" מס' 4013, תוקצב על פי אישור מפמ"ר. אי לכך יש למלא מצבת תלמידים בכל שנת לימודים במערכת [מצבת תלמידים עדכון מגמות](#) דרך מזכירות בית הספר. לאחר אישור המפמ"ר התקציב יועבר לבתי הספר.

בחינת הבגרות

א. מבנה בחינת הבגרות

תחום הדעת - אמנות חזותית, מספר יחידות הלימוד - 5

סמל המגמה: 4013

סה"כ 100% מעשי = הבחנות מעשית 50%

סה"כ 100% עיוני = הבחנות עיונית 50%

פרויקט גמר 60% (מעשי) (מחווון מפורט <u>במרחב הפדגוגי אמנות חזותית</u>)	שאלון בכתב "תולדות האמנות והבנתה" 70% (כולל שתי שאלות על פרויקטים מעשיים בסדנה: "דיאלוג עם אמן", "אוצרות תערוכה")
שתי הערכות חלופיות 40% (עיוני) ("חקר אמן", "חקר תערוכה" או אחרות)	ציון הגשה 30% (שנתי + תפקוד)

מספרי השאלונים באמנות חזותית ודרך הגשת ציונים

מספר שאלון ראשי: הוא 050-580

מספר שאלון בחינת הבגרות החיצונית "תולדות האמנות והבנתה" 050381

מספר השאלון לציון הפנימי הבית ספרי הערכה חלופית 050-283 - יש למלא ציונים באפליקצית מרב"ד. בכל שאלה יש לודא עם מרב"ד דרך רכז הבחינות בבית הספר. הדיווח יישלח למרב"ד לגמול כספי עבור הערכת פרויקט הגמר.

ציונים הניתנים ע"י המורה העיוני

א. הוראת הנושאים כפי שיופיעו במיקוד שיפורסם לקראת בחינה חיצונית תולדות האמנות והבנתה שאלון 050381

ב. ציון הגשה

א. הנחיית תלמידים בכתובת שתי *עבודות חקר:

חקר אמן

חקר תערוכה

* (או אחר)

ב. שתי עבודות אלו מהוות 20% מהערכה החלופית - ציון פנימי שאלון 050283

ציונים הניתנים ע"י מורה הסדנה

*הנחיית דיאלוג עם אמן

*הנחיית אוצרות תערוכה (בהתאמה לעבודות החקר בנושאים אלו במסגרת הלימוד העיוני)

כחלק מתהליך הלימודים בסדנה יש לתעד בצילומים את העבודות, ולהדפיס בצבע על נייר שגזור בדיוק בגודל של מחברת בחינת בגרות. הצילומים המודפסים יובאו על ידי התלמידים לבחינה החיצונית בתולדות האמנות והבנתה שאלון 050381.

בדיאלוג עם אומן - יש לצרף צילום צבע של עבודת התלמיד בגודל 21/25, ללא שום כיתוב. התלמיד/ה יכתבו הכל בתשובה בבחינה.

באוצרות תערוכה - יש לצרף צילום צבע של עבודת התלמיד בגודל 21/25, ללא שום כיתוב. התלמיד/ה יכתבו הכל בתשובה בבחינה (ניתן לארגן על אותו דף מספר צילומים שיציגו כמה נקודות מבט שונות של מרחב התצוגה).

הצילומים יצורפו למחברת בחינת הבגרות באם ענה התלמיד על השאלה המתאימה. בחזית הדף תודבק מדבקת זיהוי שתיתן לתלמיד ביום הבחינה בלבד על ידי הבוחן החיצוני.

הנחיית תלמידים לקראת פרויקט גמר, הערכת פרויקט גמר.

תהליך הערכה זה הוא שווה ערך ל 30% מההערכה החלופית, ניתן כציון פנימי בשאלון 050283

חלוקת הציון בטופס זה על פי המחווון שמופיע שבאתר המפמ"ר

*הציון הסופי של 5 יח"ל ב- "אמנות חזותית" הוא ממוצע משוקלל של שני אירועי הערכה – תערוכת הגמר (פנימי) ומבחן בגרות (חיצוני).

מאמר לקראת בחינת בגרות תשפ"ב

השנה היא השנה האחרונה להוראת המאמר "אוצרות היא קיר ותשוקה" מאת גדעון עפרת. קיימות מצגות ושיעורים מצולמים למאמר זה במאגר ההקלטות במרחב הפדגוגי, השתמשו בהן.

***** בשנה הבאה נתחיל ללמד מאמר חדש:**

"על האופציה התיעודית של הציור" (2021, אתר ערב-רב) שנכתב על ידי הצייר הריאליסטי שלומי ללוש, יליד בית שאן, 1979. המאמר מעלה דיונים והרהורים פילוסופיים על מהות הציור, היצירה והאמנות. מומלץ לעיין בו כבר השנה ואולי להתחיל לגעת בו גם בכיתות שיבחנו במאמר הקודם.

קישור למאמר; קישור לאתר של שלומי ללוש.

סיוור במוזיאון במסגרת לימודי האמנות- שאלה בבחינת הבגרות

על התלמידים לצאת לסיור אחד לפחות בכל שנה למוזיאון.

בבחינת הבגרות יש להתייחס רק לביקורים בתערוכות שנערכו במוזיאונים בישראל, המפורטים להלן:

רח' השלושה 2 חדר 539 * תל-אביב 61092

073-3936535 ☎

E-Mail: sigalba@education.gov.il

מוזיאון הנגב לאמנות, באר שבע.

מוזיאון אשדוד לאמנות - מרכז מונארט.

מוזיאון ישראל, ירושלים (כולל בית אנה טיכו).

מוזיאון פתח תקוה לאמנות.

מוזיאון תל אביב לאמנות.

מוזיאון הרצליה לאמנות עכשווית.

מוזיאון ינקו דאדא, עין הוד.

מוזיאון חיפה לאמנות.

המשכן לאמנות עין חרוד.

המוזיאונים הפתוחים במרכזי התעשייה בתפן, עומר, תל חי.

מוזיאון על התפר, ירושלים

מוזיאון ארץ ישראל, תל אביב

בנוסף יוכרו:

גלריות אוניברסיטאיות (חיפה, תל אביב, באר שבע וכד') המקיימות תערוכות עם אוצר וקטלוג.

גלריות מוכרות וותיקות בתל אביב: גורדון, רוזנפלד, שלוש, ג'ולי מ., גבעון, דביר, נגא.

גלריות של מרכזי אמנות וסמינרים, תערוכות עם אוצר וקטלוג, כגון: המרכז לאמנות עכשווית בקלישר 5, בית בנימיני, הגלריה באורנים וכד'.

גלריות ממוסדות בקיבוצים העורכות תערוכות עם אוצר וקטלוג: כברי, לוחמי הגטאות, בארי, נחשון וכד'.

גלריות עירוניות מבוססות המציגות תערוכות עם אוצר וקטלוג (לדוגמה הגלריה העירונית בכפר סבא).

הנחיות לבחינה מותאמת בתולדות האמנות והבנתה

מבחן הבגרות המותאם ב"תולדות האמנות והבנתה" יכלול את כל חומר הלמידה בבחינת הבגרות.

הבחירה המתאפשרת בבחינה המותאמת אינה מורידה מחומר הלימוד לבחינה.

התאמות תשפ"ב זהות להתאמות של תשפ"א:

פרק ראשון: התבוננות ביצירת אמנות התלמיד יענה על **שאלה אחת**. ערך: 25 נקודות.

פרק שני: נקודות המוצא - התלמיד יענה על **שאלה אחת**, אן על שתי שאלות.

פרק שלישי: אמנות בהקשרים שונים, התלמיד יענה על שאלה אחת אן על שתי שאלות.

סה"כ ערך פרק שני ושלישי הניקוד הוא 50 נקודות.

פרק רביעי: העמקה בתקופה, התלמיד יענה על שאלה אחת, הניקוד הוא 25 נקודות.

סה"כ 4 שאלות = 100%.

חשוב למורים המלמדים בחינוך המיוחד! ההיבחות תהיה על פי ההתאמות המורשות על ידי האגף לחינוך מיוחד, נא לעיין בחוזרים של האגף ולאשר מול הגורמים המוסמכים את צורת ההבחנות, מראש. נא לשים לב לכתוב במסמך זה: "על צוות ביהס לבחור האם לבחון את התלמיד במבחן מותאם או בעל פה, לא ניתן לנצל את שתי ההקלות יחד.

עבודות גמר באמנות חזותית – 5 יח"ל

עבודת גמר היא התנסות חווייתית שבמהלכה מתעמק התלמיד וחוקר סוגיה מסוימת המקשרת בין אמן/ים ו/או יצירות לבין שאלת מחקר המעסיקה אותו. אין להתמקד בעבודות הגמר בסקירה היסטורית, אלא בפיתוח חשיבה עצמאית, פרשנית וביקורתית ביחס לסוגיה הנידונה ובניסוחה בעברית תקנית ורצוי אף עשירה. עבודת הגמר באמנות תואמת בהיקפה ובמידת ההעמקה שלה ללימוד ברמה של 5 יחידות לימוד. על התלמיד המכין עבודה להשקיע בהכנתה כ- 360 שעות. זוהי הזדמנות עבורנו להעניק לתלמידינו כלים איכותיים ללמידה ולחשיבה שילוו אותם בעתיד בלימודיהם האקדמיים ובמהלך הקריירה. דרך זו משקפת את מגמת ההעמקה והמצוינות המאפיינת את לימודי האמנות החזותית במסגרת המסלולים המוגברים לבגרות. מומלץ לאפשר לתלמידים מוכשרים המגלים עניין ויכולת במחקר ובכתיבה עיוניים לעשות את עבודת הגמר בנוסף לבחינת הבגרות הרגילה.

ראו הנחיות לכתיבת עבודת הגמר במרחב הפדגוגי אמנות חזותית

אנא עיינו בה לעומק לפני תחילת העבודה עם התלמידים.

בנוסף, מופיעות באתר עבודות הגמר הנחיות מפורטות להגשת עבודת גמר באמנות חזותית.

אנא בקרו גם באתר זה והקפידו על מילוי ההנחיות.

תלמיד המבקש שעבודת הגמר שלו תוכר כעבודת גמר צמודה באמנות, ברמה של 5 יחידות לימוד, כלומר, כזו הממירה את בחינת הבגרות במקצוע זה - חייב ללמוד אמנות בבית ספרו, ברמה של 5 יחידות לימוד, במשך שלוש שנים (מכתה י' - יב').

עבודת חקר יכולה להיות עבודה עיונית או עבודה משולבת שיש בה בנוסף היבט מעשי יצירתי, בכל מקרה על התלמיד ללוות את עבודתו בכתיבה עיונית.

תערוכות המצטיינים הארצית

אנו ממשיכים במסורת של תערוכת המצטיינים הארצית בגלריה של המדרשה לאמנות ברח' הירקון 19 בתל אביב. קול קורא יצא בסביבות חודש פברואר.

השתתפות תלמידים ממגמות האמנות מכל רחבי הארץ בתערוכות ארציות חשובה על מנת לחזק את החינוך לאמנות בתיכונים ולאפשר במה ליצירתם המגוונת, העשירה ומרתקת של התלמידות והתלמידים. תערוכות אלה מעצימות את התלמידים ואת המורים ואת ומאפשרות במה לעשייה הנפלאה המתרחשת במגמות האמנות החזותית ברחבי הארץ.

תערוכה זו היא דרך להעצמת תלמידים מוכשרים במיוחד ללא פניות וללא אפליות מכל המגדרים, המגזרים והמיקומים הגיאוגרפיים.

* העבודות יישפטו באופן אנונימי על סמך איכות היצירה בלבד!

ימי עיון, ימי שיא, מיזמים מיוחדים ופיתוח מקצועי (לא סופי) *

נושא / מועד	יעדים	שיתופי פעולה
יום עיון למורי מגמות האמנות החזותית	אירוע פתיחת שנה למורי האמנות החזותית	נודיע בהמשך
תערוכת מצטיינים, מגמות האמנות החזותית	עבודות פרויקט גמר מצטיינות	גלריה הירקון 19, המדרשה לאמנות, תל אביב
פרוייקט "צמח" תחרות בנושא צ'כיה בהשתתפות תלמידים מתחום האמנות החזותית	הגשת עבודות מתחום האמנות החזותית בנושא צ'כיה	קשרי חוץ משרד חינוך
תחרות עבודות תלמידי אמנות לתערוכה עולמית המתקיימת ביפן	הגשת עבודות נבחרות לייצוג ילדי ישראל בתערוכה עולמית בטוקיו	שגרירות ישראל בטוקיו
תערוכה בינלאומית של עבודות תלמידים מכל שכבות הגיל בהשראת המכביה לכבוד אירוע המכביה 2022	הגשת עבודות מתחום האמנות החזותית בנושא המכביה העולמית	פרטים בהמשך
יום עיון לסיכום שנת הלימודים:	אירוע סיכום שנה למורי האמנות החזותית בארץ	יקבע בהמשך

*אנא עיקבו אחר הפרסומים במייל, בווטסאפ, בפייסבוק ובמרחב הפדגוגי אמנות חזותית.

פיתוח מקצועי – הפיקוח על החינוך לאומנות חזותית

רח' השלושה 2 חדר 539 * תל-אביב 61092

073-3936535 ☎

E-Mail: sigalba@education.gov.il

במהלך שנת הלימודים תשפ"ב יתקיימו, כבכל שנה, מגוון השתלמויות וימי עיון למורים לאמנות מטעם המפמ"ר ובמחוזות השונים. יתכנו השתלמויות נוספות, אנה עיקבו אחר הפרסומים במייל, בווטסאפ, בפייסבוק ובמרחב הפדגוגי אמנות חזותית.

שם ההשתלמות	מדריכה אחראית	אופי ההשתלמות וסך השעות
השתלמות החגים - מורים יוצרים וחוקרים בהשראת מוזיאון תל אביב	שרון שפלן לזר	יפורסם בהמשך
התכנית הבינתחומית באמנויות לכיתות י' (השכלה כללית/מב"ר/אתגר)	ניצן סט	מרכז החינוך מוזיאון חיפה, פרטים בהמשך
אמנות בינתחומית ויחידות ההוראה בחטיבת הביניים	ליטל אריאלי עקיבא ומיכל בנדרסקי בל	וירטואלי - מט"ח - יפורסם בקרוב
הלומד העצמאי באמנות	שרון תירוש וניצן סט	וירטואלי - מט"ח - יפורסם בקרוב
אמנות במדיה דיגיטלית	שרון תירוש	שלשה ימים מרוכזים בשלומי
למידה מבוססת פרויקטים למורי סדנה חט"ע	שרון שפלן לזר	השתלמות מקוונת
הוראת האמנות העיונית, חט"ע - למידה בדרך החקר	אורלי עמיקם	השתלמות מקוונת
הכשרת חונכים באמנויות	אסנת אגם	בית ברל - 60 שעות אופק חדש ועוז לתמורה
השתלמות למורים בשנת ההוראה הראשונה	אסנת אגם	בית ברל - יחידת פורשים כנף
אמנות האסלאם	שרון תירוש	המוזיאון לאמנות האסלאם ירושלים + מקוון
אומנות פמיניסטית - הטמעת ערכה חדשה: "המהפכה שהצליחה - 100 שנים של אמנות פמיניסטית"	נעה גור	וירטואלי / היברידי
ריבוי קולות - אמנות בעידן הפוסט-קולוניאלי	ד"ר הדרה שפלן קצב	השתלמות מקוונת
השתלמות למורי אמנות בית יציב (2X)	שרון תירוש	בית יציב באר שבע* אם יתאפשר/יקבע בהמשך

חונכי סטאז' בתחום האמנות החזותית

מטרת תפקיד החונך, שמשרד החינוך מייחס לו חשיבות רבה ומצוות לכל מורה חדש וסטאז'ר היא מיטבית של מתמחים ומורים חדשים במערכת החינוך.

*יש חשיבות רבה ליצירת מאגר חונכים בתחום האומנות החזותית, שיעזרו למורים החדשים להקלט בבתי הספר וידגישו את הייחודיות והמאפיינים השונים של הוראת האומנות. השנה יפתח קורס חונכים בבית ברל. מומלץ מאד להצטרף.

חונך - קורס בסיס 60 ש"ש. חונכי סטאז' חדשים חייבים בקורס זה.

חונך מומחה – קורס 30 ש"ש

חונך בכיר – קורס 30 ש"ש

התגמול לחונכים הוסדר גם ברפורמת "עוז לתמורה".

התגמול מהווה חלק מהשכר הפנסיוני בהתאם ליחס הבא:

מתמחה אחד 2.4% גמול מהשכר המשולב

2 מתמחים 4.8% מהשכר המשולב

3 מתמחים 7.2% מהשכר המשולב

מורים המבקשים לחנוך מתמחים בשנה"ל תשפ"א:

יש לוודא קיום התנאים הנדרשים למילוי תפקיד חונך המופיעים [בחזור מנכ"ל \(5.2.9\)](#)

* שימו לב - לסעיף ב' קיימת החרגה באומנויות

מוזמנים להיכנס [לאתר אגף הסטאז'](#)

בעלי תפקידים במטה ובמחוזות: הפיקוח על החינוך לאמנות חזותית אגף אמנויות

מפמ"ר וצוות ההדרכה, תשפ"ב

תפקיד	שם	כתובת ומייל	טל עבודה
מפמ"ר	ד"ר סיגל ברקאי	משרד החינוך השלושה 2, ת"א	050-6282029
מחוז צפון	אירית חן טובי	משרד החינוך, בית הממשלה, נצרת עלית irittoby@gmail.com 17105	054-4231644
מחוז חיפה	סופי אביגדור	משרד החינוך קריית הממשלה, בניין ב', פל"ם 15 א, חיפה 33095	04-8353754 04-8353714 052-4382464
מחוז מרכז	שבי ערבה	משרד החינוך השלושה 2, ת"א 61029	03-6896657 052-6491124
מחוז ירושלים+ מנח"י	ענת רוזנבאום	משרד החינוך כנפי נשרים 22, ירושלים anatrozenbaum@gmail.com	050-9705584
מחוז תל אביב	מיכל אשל	משרד החינוך השלושה 2, ת"א michales@education.gov.il 61029	03-6896249 054-6558588
מחוז דרום	מיכל לוי	משרד החינוך, קריית הממשלה, התקוה 4, ב"ש 84893 michalle@education.gov.il	073-3935557 050-5939002
ארצי - חטיבה עליונה	אורלי עמיקם	משרד החינוך השלושה 2, ת"א orly.amikam@gmail.com	052-2555997

רח' השלושה 2 חדר 539 * תל-אביב 61092

073-3936535 ☎

E-Mail: sigalba@education.gov.il

053-5253383	משרד החינוך השלושה 2, ת"א michal311@gmail.com	מיכל בנדרסקי	ארצי - חטיבת ביניים
050-6400469	משרד החינוך השלושה 2, ת"א slsharon199@gmail.com	שרון שפלן לזר	ארצי - סדנה חטיבה עליונה
yaelieart@gmail.com	משרד החינוך דבורה הנביאה 2, ירושלים 91911	יעלי וורצמן	ארצי - המחוז החרדי
053-5253383	משרד החינוך השלושה 2, ת"א 91911 michal311@gmail.com	מיכל בנדרסקי אחראית אתר ופייסבוק	ארצי - חט"ב, פיתוח חשיבה ומדיה דיגיטלית
052-3648358	משרד החינוך השלושה 2, ת"א 91911 Tiroshh012@gmail.com	שרון תירוש	מדריכה ארצית - השתלמויות ופיתוח מקצועי
0545886996	משרד החינוך השלושה 2, ת"א 91911 litalarielly@gmail.com	ליטל אריאלי- עקיבא	ארצי - מדריכה לפרוייקטים מיוחדים
050-2260110	ammora.edu@gmail.com	אמירה פודי	ארצי - מדריכה לחברה הערבית
052-3499560	nitzansatt@gmail.com	ניצן סט	ארצי - מדריכה לתיכון חנ"מ, השכלה כללית, מב"ר/אתגר

[בעלי תפקידים אגף אמנויות ראו בקישור זה](#)

רח' השלושה 2 חדר 539 * תל-אביב 61092

073-3936535 ☎

E-Mail: sigalba@education.gov.il

חונכים באמנות חזותית

טלפון	מחוז/עיר	דוא"ל	שם	
צפון				
054-2348908	צפון	maayanhayou@gmail.com;	חיו מעין	
054-4231644	צפון	irittoby@gmail.com;	חן טובי אירית	
052-8028856	צפון	syonosof@walla.co.il;	יוב"ל שרון	
050-2708813	צפון	Adiduhm80@gmail.com;	מזרחי עדי	
052-4246636	צפון	hila2510@gmail.com;	מנדל הילה	
052-6268573	צפון	efrat5001@gmail.com;	צרפתי אפרת	
050-5550059	צפון	keren107@gmail.com;	קגן קרן	
054-4665988	צפון	sivansh@education.gov.il;	שמעוני (כהן) סיוון	
0526175483	צפון	el_ham_37@hotmail.com	יאסין אילהאם	
0545645441	צפון	s1972@live.com	חסן סובחיה	
0545526766	צפון	raniasl@gmail.com	סלמאן ראניה	
0407704423	צפון	rutim33@gmail.com	מעדי רותי	
0528370715	צפון	mashhour@roshd.tzafonet.org.il	עראבי משהור	
050-5246088	צפון	haninm78@gmail.com;	אבועסל חנין	
052-4382464	צפון	sophiea@walla.com;	אביגדור סופי	
052-2820223	צפון	keshetanat@gmail.com;	גולדשטיין ענת	
050-2639452	צפון	oritzart@gmail.com;	זוהר אורית	
054-2348908	צפון	maayanhayou@gmail.com;	חיו מעין	
054-4231644	צפון	irittoby@gmail.com;	חן טובי אירית	

052-8028856	צפון	syonosof@walla.co.il;	יוב"ל שרון
050-7541478	צפון	lilachmargolis@gmail.com;	מרגוליס לילך
052-3499560	צפון	nitzansatt@gmail.com;	סט ניצן
054-6669554	צפון	miki.sturlesi@gmail.com;	סטורלזי מיכל
052-6268573	צפון	efrat5001@gmail.com;	צרפתי אפרת
050-5246088	צפון	haninm78@gmail.com;	אבועסל חנין
052-4382464	צפון	sophiea@walla.com;	אביגדור סופי
052-2820223	צפון	keshetanat@gmail.com	גולדשטיין ענת
050-2639452	צפון	oritzart@gmail.com	זוהר אורית
054-2348908	צפון	maayanhayou@gmail.com;	חיו מעין
054-4231644	צפון	irittoby@gmail.com;	חן טובי אירית
052-8028856	צפון	syonosof@walla.co.il;	יוב"ל שרון
050-2708813	צפון	Adiduhm80@gmail.com;	מזרחי עדי
052-4246636	צפון	hila2510@gmail.com	מנדל הילה
050-7541478	צפון	lilachmargolis@gmail.com	מרגוליס לילך
052-3499560	צפון	nitzansatt@gmail.com	סט ניצן
054-6669554	צפון	miki.sturlesi@gmail.com	סטורלזי מיכל
050-5550059	צפון	keren107@gmail.com;	קגן קרן
054-5645441	צפון	s1972@live.com	חסן סובחיה
	צפון	rutim33@gmail.com	מעדי רותי
050-2894992	צפון	mashhour@roshd.tzafonet.org.il	עראבי משהור
054-5526766	צפון	raniasl@gmail.com	סלמאן ראניה

חיפה

050-2708813	חיפה	Adiduhm80@gmail.com;	מזרחי עדי
052-4246636	חיפה	hila2510@gmail.com;	מנדל הילה
050-5550059	חיפה	keren107@gmail.com;	קגן קרן
054-4665988	חיפה	sivansh@education.gov.il;	שמעוני (כהן) סיוון

מרכז

050-6531091	מרכז	renana1987@gmail.com;	אביטל רננה
-------------	------	-----------------------	------------

תל-אביב

054-2233705	ת"א	moran.lubetkin@gmail.com	מורן לובטקין
052-8309235	ת"א	rabesky@gmail.com	רבסקי יוליה
054-2233705	ת"א	tamarnissim@gmail.com	תמר ניסים
052-2228501		Netta-z@netvision.net.il	ענת שלובסקי

ירושלים/מנח"י

054-2321011	ירושלים	massalha8@gmail.com	לוי שרה
050-3088441	ירושלים/מנח"י	zivavnisan@walla.com	זיוה אבניסן
054-3138496	ירושלים	sarahghosheh1@gmail.com	שרה נאסר אלדין
052-2670728	ירושלים	nirorly@gmail.com	אורלי ניר
050-5347975	ירושלים	Merav_191@walla.co.il	מירב סויסה
052-6010834	ירושלים	tsitya@gmail.com	מישל ציטיאט
054-4536397	ירושלים	chagitkahan@gmail.com	חגית קהן

דרום

052-8085783	דרום	indik07@gmail.com	אינדיק דיאנה
050-6808033	דרום	taliaz01@walla.com	אזולאי טלי
054-4554323	דרום	meital.botto@gmail.com	שאמי בוטו מיטל
050-6518848	דרום	ori120@bezegint.net	בוהדנה לימור
054-6200620	?	Havik1@walla.com	קלצ'ילסקי חבי

בכל עניין ושאלה ניתן להתעדכן [במרחב הפדגוגי משרד החינוך](#)